

Важливою функціональною складовою практичної діяльності соціального педагога є його комунікація із клієнтом. Вона полягає в налагодженні, продовженні і припиненні професійних контактів, сприйнятті та розумінні клієнта, обміні професійно важливою інформацією, створенні атмосфери позитивної взаємодії учасників комунікації. Метод казкотерапії відіграє важливу роль у реалізації соціальним педагогом комунікативної функції. Як ми вже зазначали, казка є засобом спілкування дорослих і дітей. Окрім цього, простір казки є безпечним для метафоричного вираження клієнтом тих внутрішніх почуттів та переживань, які є важкими для безпосереднього свідомого обговорення. І, нарешті, використання форми казки дає можливість обійти захисні механізми психіки клієнта у вигляді супротиву і створити доброзичливу атмосферу спілкування "однією мовою".

Отже, слід зазначити, що робота сучасного соціального педагога з різними групами клієнтів носить комплексний характер і включає в себе вміння працювати з використанням нових методів та форм роботи, до яких можемо віднести і метод казкотерапії. Ми розглянули найбільш суттєві характеристики функціонально-змістового наповнення практичної діяльності соціального педагога із використанням методу казкотерапії. Зокрема, найбільш ефективним є застосування цього методу в соціально-педагогічній практиці з метою діагностики, прогнозування, профілактики, корекції, терапії та комунікації. Вважаємо, що дослідження з цієї проблеми є актуальними та перспективними і потребують подальшої розробки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Притчи, сказки, метафори в розвитку ребенка. – СПб.: Речь, 2006. – 296 с.
2. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І.Д.Зверева, О.В.Безпалько, С.Я.Харченко та ін.; За заг. ред.: І.Д.Зверєвої, Г.М.Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.
3. Зинкевич-Евстигнеева Т. Практикум по сказкотерапии – СПб.: Питер, 2000 – 233 с.
4. Вачков И. Сказкотерапия: Развитие самосознания через психологическую сказку. – М.: Ось-89, 2001. – 144 с.
5. Соколов Д. Сказки и сказкотерапия. – М.: ЭКСМО – Пресс, 1996. – 234 с.
6. Гнездилов А.В. Авторская сказкотерапия. Дым старинного камина (сказки доктора Балю). – СПб.: Речь, 2002. – 158 с.
7. Бочарова В.Г., Филонов Г.М. Научный статус социальной педагогики и ее отношение к практике. – М.: АКАДЕМИЯ, 1994. – 255 с.
8. Пезешкян Н. Торговец и попугай. Восточные истории в позитивной психотерапии. – Владивосток: ЛАИНС, 2003. – 110 с.
9. Зинкевич-Евстигнеева Т.Д., Тихонова Е.А. Проективная диагностика в сказкотерапии. – СПб.: Речь, 2003. – 200 с.

УДК [004 : 008] : 378. 14 – 057. 87

ВПЛИВ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НА УСПІШНІСТЬ СТУДЕНТІВ

Черкасов С.С., магістр

Запорізький національний університет

У статті розглядається проблема розвитку інформаційної культури в системі вищої освіти. Проведено експериментальне дослідження впливу рівня сформованості інформаційної культури на навчально-пізнавальну діяльність студентів і за його результатами запропоновані основні напрямки її своєчасного корегування.

Ключові слова: інформаційна культура, успішність, освітній простір, студенти.

Черкасов С.С. ВЛИЯНИЕ УРОВНЯ СФОРМИРОВАННОСТИ ИНФОРМАЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ НА УСПЕВАЕМОСТЬ СТУДЕНТОВ / Запорожский национальный университет, Украина.

В статье раскрывается проблема развития информационной культуры в системе высшего образования. Проведено экспериментальное исследование влияния уровня сформированности информационной культуры на учебно-познавательную деятельность студентов, и по его результатам предложены основные направления ее своевременного корректирования.

Ключевые слова: информационная культура, успеваемость, образовательное пространство, студенты.

Cherkasov S.S. THE INFLUENCE OF A LEVEL OF THE INFORMATION CULTURE DEVELOPMENT ON PROGRESS OF THE STUDENTS / Zaporizhzhya National University, Ukraine.

The article is devoted to the problem of the information culture development in the high school system. The experimental research of the intercommunication between the level of the information culture development and the quality of educational-cognitive activity of students spent and by results of offered the basic directions of improvement are carried out.

Key words: information culture, progress making, educational sphere, students.

У сучасному світі домінантами суспільного розвитку стають знання та інформаційні технології, а інформаційний потенціал нації визначає її соціально-економічне становище в міжнародному співтоваристві. Не випадково XXI століття пов'язують з інформатизацією і формуванням інформаційного суспільства, розглядаючи їх як процес ефективного опанування накопичених людством інформаційних ресурсів. Ознака інформаційного суспільства – затвердження культури знань, усвідомлення того, що жодну важливу економічну, соціальну, технічну задачу неможливо успішно розв'язати без опрацювання значних обсягів інформації. Людина сьогодення немислима без постійної взаємодії з величезним потоком інформації, а отже, і без постійного поповнення багажу знань.

Перед сучасною вищою школою в умовах переходу до інноваційної парадигми освіти, адаптації до основних загальноєвропейських принципів болонської системи, що передбачає збільшення обсягів індивідуальної самостійної роботи з інформацією, стоїть важлива задача – навчити молодого спеціаліста орієнтуватися в масивах інформації, аналізувати і порівнювати факти, підготувати його до життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства. Значну роль у цьому відіграє рівень сформованості інформаційної культури студента.

Вивченню феномена інформаційної культури присвячено ряд наукових робіт, що розглядають проблему в таких аспектах: інформаційна культура як складова загальної культури особистості (В.Г.Кремель, Н.І.Гендіна, С.А.Сисоєва); інформаційна культура як елемент професійної компетентності викладача (В.Н.Кузьмін, А.К.Маркова, О.Є.Коваленко, В.Ф.Орлов); інформаційна культура як переважаюча стратегія дистанційних форм навчання (С.У.Гончаренко, В.А.Кудін). Визнаючи загальну плідотворність існуючих наукових робіт із зазначеної проблеми, необхідно констатувати той факт, що питання впливу інформаційної культури на навчальну діяльність студентів до цього часу не отримало належного висвітлення, рідко порушувалося чи залучалося вибірково [1-6]. Тому метою цієї статті є аналіз впливу рівня сформованості інформаційної культури студентів через його експериментальне визначення, а об'єктом дослідження – навчально-виховний процес у системі вищої освіти.

Інформаційна культура особистості – одна із складових загальної культури людини; сукупність інформаційного світосприйняття і системи знань та вмінь, що забезпечують цілеспрямовану самостійну діяльність із оптимального задоволення індивідуальних інформаційних потреб із використанням як традиційних, так і нових інформаційних технологій, що є найважливішим чинником успішної професійної і непрофесійної діяльності, а також соціальної захищеності особистості в інформаційному суспільстві.

Інформаційна культура як один із проявів «культури взагалі» охоплює собою сферу відносин людини, окремих соціальних груп, суспільства до інформації. Відповідно прийнято розрізняти інформаційну культуру особистості, інформаційну культуру певної соціальної групи, інформаційну культуру суспільства в цілому.

Настання інформаційної ери, перехід до якісно нових технологій роботи з інформацією, відкриваючи широкі перспективи для задоволення інформаційних потреб і запитів, разом із тим істотно підвищує вимоги до рівня інформаційної культури особистості, актуалізуючи тим самим задачу її формування [4].

Сучасне суспільство засноване на виробництві та використанні інформації, товарів і послуг. Діяльність пов'язана з безпосереднім виробництвом, виконавча праця, що потребує достатньо простих операцій з обробки матеріалу, поступаються місцем якісно новим формам творчої виробничої діяльності. Інформаційний вибух, що характеризує сучасний стан суспільного виробництва, диктує необхідність якісно нових змін у цілях, формах і засобах освітнього процесу. Суспільство потребує підготовки людей, здатних до активної діяльності в новому світі, до розуміння складності соціальних відносин і уміння в них орієнтуватися, людей, здатних брати на себе відповідальність в умовах свободи вибору, що означає не тільки розширення можливостей, але й посилення нестабільності. Сучасна система освіти орієнтована переважно на відтворення знань та їх засвоєння. Діяльна парадигма входження в нову культуру, що забезпечує подальше творче професійне і культурне зростання, до цього часу ще не затвердилась як переважаюча в традиційній системі освіти. Зараз же виникла необхідність переносу акцентів з акумуляції репродуктивного знання до формування особистості, що володіє технологією творчої праці і здатна не тільки засвоювати готове знання, але і генерувати нові зразки інформації.

Сучасні дослідження [2; 3; 1] доводять, що особливе значення в подоланні кризи освіти надається використанню інформаційних технологій у навчальному процесі, у першу чергу технологій навчання,

виховання, заснованих на використанні комп'ютерної техніки і спеціального програмного інформаційного і методичного забезпечення. Досвід інформатизації вищої освіти в нашій країні демонструє, що засоби, спрямовані на обладнання комп'ютерних залів, створення програмних продуктів значною мірою не виправдовують себе. Це пов'язано переважно з тим, що процес інформатизації засновувався здебільшого на технократичному підході до нього, що сформувався в історичних умовах генезису цього процесу. Сучасні засоби спілкування – комп'ютерні мережі, факс, електронна пошта – перетворились у теперішній час на значний елемент культури. Поле можливих контактів між людьми завдяки, наприклад, Інтернету розширюється незрівнянно з можливостями безпосередньо особистісних контактів. Кількість індивідуальних контактів на побутовому та професійному рівнях не піддається жодному обчисленню. Тут можуть бути реалізовані і освітні проекти, створені спільними зусиллями студентів і викладачів різних країн.

Ось чому сьогодні особливо актуальною видається необхідність діагностики рівня індивідуальної інформаційної культури студентів вищих навчальних закладів для своєчасної її корекції і підвищення в контексті ефективності сучасного процесу навчання.

Тестування є однією з найбільш ефективних форм перевірки і самоперевірки знань студентів. Як свідчить аналіз публікацій спеціальних видань [2; 4; 5; 6], а також освітньої практики, у сфері формування основ інформаційної культури до цього часу існує дефіцит ефективних засобів діагностики знань і вмінь студентів. Зокрема це стосується тестів, що відображають сутність сучасної інтерпретації поняття «інформаційна культура» і створюють цілісне враження про її зміст. Відсутність прийняттого варіанта тестової оцінки рівня інформаційної культури особистості стримує вдосконалення процесу навчання в цьому напрямку і підвищення його результативності. Усе це зумовило необхідність розробки тестових завдань з виявлення інформаційної культури особистості (автор Н.І.Гендіна) [2]. У сукупності вони дозволяють діагностувати в опитуваних не тільки орієнтацію в понятійно-термінологічному апараті, але й наявність спеціальних знань і вмінь.

Основною метою перевірки знань і вмінь у галузі інформаційної культури з використанням запропонованої системи тестів є формування в опитуваних стійкої позитивної мотивації до навчання в даному напрямку на основі адекватної самооцінки отриманих результатів, а також реалізації диференційованого підходу до опитуваних, що враховує особливості їх підготовки. Виходячи з цього, укладачі тестових завдань наділяють результати тестування кількісними показниками для подальшого ранжирування в опитуваних за рівнем їхньої інформаційної культури (висока, середня, низька).

Методика діагностики рівня сформованості інформаційної культури дозволяє виявити рівень інформаційної культури опитуваних і ранжувати одержані результати за шкалою співвідношення кількісних показників, що відносить опитуваного до однієї з трьох основних груп у діапазоні висока – низька – середня інформаційна культура.

Підсумковий результат визначає одночасно і рівень сформованості навичок оперативної обробки інформації.

У відповідності до проведених методичних досліджень було встановлено, що в тому випадку, коли кількість балів перевищує 14, в опитуваних з високою імовірністю діагностується чітко виражений високий рівень сформованості інформаційної культури.

10-9 балів – констатується проміжний (середній) рівень сформованості інформаційної культури; 7-6 балів і нижче фіксується з високою імовірністю низький рівень сформованості інформаційної культури чи її повна відсутність як такої навіть на стадії формування.

Підрахунок суми балів надає можливість відтворити загальну картину рівня інформаційної культури досліджуваної групи [2].

Загальна культура діагностичних тестових завдань підпорядкована структурі терміна «інформаційна культура», у моніторингу якої виокремлюють п'ять основних компонентів, охоплених питаннями тесту.

Компонент 1. Інформаційні ресурси суспільства і інформаційна культура. Мета цього розділу – діагностика уявлення про місце і роль інформації в житті людини. Студенти повинні орієнтуватися в типах і видах документів, необхідних для успішного навчання, познайомитись з основними методами згортання інформації: бібліографічним описом, виокремленням ключових слів, анотуванням і реферуванням.

Компонент 2. Основні типи інформаційно-пошукових задач та алгоритми їх розв'язання. Мета – відпрацювання алгоритмів пошуку за різними типами запитів, що виникають у процесі навчання. Очікуваний результат – знання основних типів інформаційних запитів і технологій їх виконання; знання структури і призначення системи каталогів і картотек бібліотеки, формування уявлення про бібліотеку як інформаційно-пошукову систему. Студент повинен вміти вести пошук інформації за адресними,

тематичними і фактографічними запитами, володіти навичками інформаційного самообслуговування в бібліотеці.

Компонент 3. Аналітико-синтетичне опрацювання джерел інформації в навчальній і науково-пошуковій діяльності студентів. Мета – оволодіння раціональними засобами інтелектуальної роботи з текстами навчальних документів і формалізованими методами згортання інформації. Студенти зобов'язані мати навички логіко-психологічних основ читання, принципи побудови і структури текстів, раціональні прийоми роботи з текстом; практичні вміння і навички – вміння складати простий та розгорнутий план, робити нотатки, конспекти, правильно оформляти цитати і список використаної літератури, підготувати формалізованим способом анотацію, реферат, безпомилково скласти бібліографічний опис документа.

Компонент 4. Структура, правила підготовки і оформлення результатів самостійної роботи в ході науково-пошукової діяльності. Мета – оволодіння технологією підготовки документів обумовлених задачами навчальної діяльності. Студенти зобов'язані мати знання про основні етапи і технології підготовки доповіді, реферату, огляду літератури, правила їх оформлення.

Компонент 5. Інформаційна культура та нові інформаційні технології. Мета – оволодіння можливостями комп'ютерних засобів під час пошуку, обробки, зберігання і використання інформації. Студенти повинні мати уяву про потенціал сучасних інформаційних технологій та виробництво нових видів інформаційних продуктів і послуг.

Для проведення дослідження була обрана група студентів II курсу історичного факультету Запорізького національного університету. Вибір є правомірним і вдалим у багатьох відношеннях:

а) підготовка спеціаліста-історика пов'язана з аналізом великого масиву інформації, що потребує наявності навиків роботи з пошуком і обробкою даних;

б) саме студенти II курсу завершили освітній цикл навчального року і ознайомилися з усіма фазами студентської навчальної діяльності, включаючи першу спробу написання курсової роботи, що неминуче пов'язано з необхідністю інформаційного пошуку. Рівень сформованості інформаційної культури найбільш яскраво прослідковується саме в студентів II курсу, які, на відміну від студентів старших курсів, не монополізують одне джерело інформації та, як доводить практика, ще намагаються навчитися використовувати всі можливі технології і засоби інформаційного пошуку в рівній мірі;

в) навчальний процес опитуваного контингенту студентів регламентований основними засадами кредитно-модульної системи, що передбачає збільшення обсягів самостійної роботи з навчальним матеріалом і в рамках якої цінність наявності інформаційної культури різко підвищується, що обумовлює її більший вплив на рівень успішності студентів у цілому.

Вік опитуваних – від 19 до 21 року. Гендерна представленість – домінує чоловіча стать (11 осіб) над репрезентативністю жіночої (6 осіб).

За параметрами рівня успішності контингент опитуваних студентів розподіляється на три основні групи – відмінники, хорошисти, трієчники, кількісне співвідношення яких пропорційно формулі 6 : 3 : 1.

(Загалом у групі нараховується 11 хорошистів і 6 трієчників).

Із 17 респондентів абсолютна більшість (13 осіб) навчається за програмою державного замовлення, і лише 4 – на контрактній основі.

У відповідності до проведених досліджень загальні результати тестування склали шкалу, оформлену у вигляді таблиці 1.

Результати профільного дослідження і спостереження за адаптацією другокурсників свідчать про те, що загальний стан інформаційної культури студентів викликає серйозні побоювання.

Одержані результати дослідження експериментально визначили прямо пропорційний зв'язок між рейтинговою успішністю опитуваних студентів і рівнем сформованості особистої інформаційної культури.

Зокрема, жоден із членів групи не продемонстрував високого рівня інформаційної культури за результатами проведеного тестування.

Середній рівень із високою вірогідністю діагностовано у 82% опитуваних, і низький – у 18%.

Показовим є збіг низького рівня успішності в групі (жодного відмінника і наявність 17% трієчників у складі групи) з діагностованим посереднім рівнем інформаційної культури.

Закономірність залежності успішності від рівня сформованості інформаційної культури студентів ще більш яскраво прослідковується на прикладі наявності вкрай низької саме в тих студентів, які відносять

себе до трієчників. Правомірно буде стверджувати, що низький рівень успішності групи обумовлений відсутністю вмінь і навичок роботи з масивом потоку навчальної інформації.

Таблиця 1 – Сумарні результати методики

№ роботи	Кількість отриманих балів за ключем	Рівень сформованості інформаційної культури за методологічною градацією	Загальні параметри успішності
1	9	<i>середній</i>	трієчник
2	4	<i>низький</i>	трієчник
3	12	<i>середній</i>	трієчник
4	14	<i>середній</i>	хорошист
5	14	<i>середній</i>	хорошист
6	11	<i>середній</i>	хорошист
7	14	<i>середній</i>	хорошист
8	12	<i>середній</i>	хорошист
9	12	<i>середній</i>	трієчник
10	14	<i>середній</i>	хорошист
11	9	<i>середній</i>	хорошист
12	5	<i>низький</i>	трієчник
13	10	<i>середній</i>	хорошист
14	13	<i>середній</i>	хорошист
15	12	<i>середній</i>	хорошист
16	8	<i>низький</i>	трієчник
17	9	<i>середній</i>	хорошист

Отже, дослідження експериментально підтвердило прямо пропорційний зв'язок між рівнем сформованості інформаційної культури і успішністю студентів групи. Ця закономірність настільки суворі і не допускає виключень, що був зафіксований 100% збіг низького рівня інформаційної культури з категорією успішності «трієчник», що свідчить про високий ступінь валідності методики.

Як правило, студенти виявляються безпорадними при розв'язанні типових інформаційних завдань: не знають структури бібліотечних каталогів і картотек, не враховують їхні специфічні особливості під час пошуку інформації, не знайомі з алгоритмами розв'язання пошукових задач, не володіють методикою виконання інформаційних запитів, не здатні грамотно оформлювати результати пошуку. Найбільш тривожним симптомом, що характеризує низький рівень інформаційної культури студентів, є те, що вони не усвідомлюють своєї некомпетентності в галузі інформаційної діяльності. Вони не уявляють цінності спеціальних знань і вмінь у сфері інформаційного самообслуговування, не розуміють, яку реальну допомогу ці знання і вміння можуть надати їм у різних галузях практичної діяльності: навчальної, науково-дослідницької, самоосвітньої, дозвільлевої тощо.

Результати дослідження доводять, що студенти не готові до виконання найважливіших операцій автоматизованого інформаційного пошуку: формулювання інформаційного запиту; вибору конкретних інформаційних масивів, що підлягають дослідженню (визначення баз даних і їх конкретних файлів, у яких належить вести пошук); встановлення складу термінів, що дозволяють увійти в базу даних і вести пошук, а також термінів, які дозволяють за необхідності уточнити запит; розробки стратегії і тактики пошуку (розширення, лімітування пошукових критеріїв); планування пошуку з використанням різних пошукових систем Інтернет. Усе це разом із незнанням структури автоматизованих інформаційних ресурсів, генераторів і власників баз даних, складу і наповнення їх сайтів робить переваги автоматизованого інформаційного пошуку недосяжними для студентів, не дозволяє одержати реально відчутних позитивних результатів.

Аналіз теорії і практики формування інформаційної культури особистості дозволяє зробити методологічні висновки і надати відповідні рекомендації.

- Основною причиною низької результативності, неефективності інформаційного пошуку є дефіцит інформаційно-методичного забезпечення цієї діяльності, невідповідність кадрів, а також відсутність мотиваційного компонента, що сприяє становленню інформаційного світогляду.

- Дефіцит інформаційно-методичного забезпечення є наслідком неопрацьованості загальних концептуальних основ методичного забезпечення інформаційної освіти. Як наслідок, відсутнє методичне забезпечення, адаптоване до специфічних задач діяльності бібліотек і освітніх закладів. Методичне забезпечення є невиправдано вузьким, у його складі переважають здебільшого навчальні програми,

розробки окремих уроків чи навчальних заходів. При цьому вони, як правило, не враховують вікові психофізіологічні особливості і специфіку діяльності студентів.

- Дефіцит методичного забезпечення характеризує не тільки сферу роботи з традиційними джерелами інформації, але і з електронними ресурсами. Особливо гостро відчувається потреба в електронних навчальних посібниках – гіпертекстових, мультимедійних, що дозволяють розв'язувати задачі інформаційної освіти на якісно новому рівні.

Це дозволяє нам обґрунтувати необхідність включення в загальногуманітарний цикл предметів лекційного курсу «Основи інформаційної культури», що базується на загально-методологічних принципах оптимізації інформаційної освіти, розроблених Гендіною [1].

Принцип культурологічного підходу базується на підставі глибокої взаємодії категорій «інформація» і «культура», на уявленні про те, що інформаційна культура є невід'ємною складовою загальної культури людини. Із позицій культурологічного підходу інформаційна культура закладає світоглядні засади особистості; формує її ціннісні орієнтації по відношенню до інформації як елемента культури; перешкоджає дегуманізації і заміні духовних цінностей досягненнями, викликаними до життя науково-технічним прогресом і безпрецедентним зростанням і розвитком нових інформаційних технологій в інформаційному суспільстві.

Принцип системного підходу дозволяє забезпечити цілісність репрезентації феномена інформаційної культури, подолати за рахунок уведення єдиної методологічної бази ізольованість при розгляді таких його традиційних компонентів, як бібліотечно-бібліографічні знання, культура читання, формування навичок користування електронними ресурсами, комп'ютерна грамотність; реалізувати відповідно до твердження «ціле більше, ніж сума його частин» досягнення нової якості у визначенні змісту поняття «інформаційна культура» як запоруки ефективної діяльності з вирішення проблеми інформаційної підготовки студентів.

Принцип інтегративності надає можливість побудови єдиної стратегії і тактики формування інформаційної культури особистості з орієнтацією на органічну взаємодію як освітніх, так і бібліотечно-інформаційних програм, кожна з яких у відповідності до своєї специфіки покликана стати учасником інформаційного дискурсу. Реалізація цього принципу відкриває перспективи гармонізації спільної роботи соціальних інститутів по досягненню спільної мети – формуванню інформаційної культури особистості.

Принцип практичного підходу передбачає побудову формування інформаційної культури особистості не з позицій інформаційного працівника, що намагається пояснити студенту, як влаштована бібліотека, інформаційна служба чи комп'ютер і відкрити йому тонкощі бібліотечно-бібліографічної, інформаційної, комп'ютерної технології, а з позицій користувача, споживача інформації, виходячи з тих інформаційних задач, які він повинен розв'язувати в ході своєї навчальної і професійної діяльності.

Принцип технологічного підходу дозволяє розглядати формування інформаційної культури особистості як педагогічну технологію, що включає певну сукупність методів і засобів і забезпечує досягнення очікуваного результату. Передбачає детальне визначення кінцевого результату і обов'язковий контроль його точності на підставі отримання продукції заданими параметрами. Обов'язковими вимогами при цьому є масовість і відтворюваність одержаних результатів. Порушення цих вимог і відсутність принаймні одного елемента в заданому технологічному алгоритмі тягне за собою зниження якості результатів.

Принцип безперервності передбачає використання інструментів усіх ланок освіти для формування інформаційної культури особистості. При цьому на кожній із цих ланок навчання основам інформаційної культури повинно бути обов'язковим і спеціально організованим.

У цілому процес формування інформаційної культури особистості тільки тоді набуває статусу технології, коли визначено програму діяльності з чітко сформульованою метою, встановленою послідовністю дій, необхідних для досягнення поставленої мети; наявні засоби реалізації поставленої мети; встановлені вимоги до кінцевого продукту на кожному етапі навчання; існують інструменти експериментального визначення рівня інформаційної культури.

Таким чином, проведене дослідження по експериментальному визначенню впливу рівня сформованості інформаційної культури на підсумкову успішність студентів виявило прямо пропорційну залежність двох категорій. Перспективи подальших досліджень полягають у більш детальному аналізі педагогічних спостережень, апробації запропонованих рекомендацій у процесі підвищення рівня самоорганізації підготовки студентів, інтенсивному розвитку навичок інформаційного пошуку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібік Н.М., Ващенко Л.С., Локшина О. І., Овчарук О.В., Парашенко Л.І. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / О.В.Овчарук (заг. ред.). – К.: К.І.С., 2004. – 112 с.
2. Гендина Н.И., Колкова Н.И., Скипор И.Л., Стародубова Г.А. Информационная культура личности в библиотеках и образовательных учреждениях / Н.И. Гендина (общ. ред.). – М.: Изд-во «Школьная библиотека», 2005. – 296 с.
3. Герцик В.Я. Современное образовательное пространство. – М.: Новое литературное обозрение, 2001. – 216 с.
4. Дворецкий С.И. Формирование информационной культуры специалиста // Информатика и образование. – 2001.– № 4 – С. 21-31.
5. Ильганова В.А. Влияние информатизации на культуругенез современного общества // Библиотекосназство. Документосназство. Информология. – 2004. – № 1. – С. 58-62.
6. Казаков И.С. Информационная культура будущего педагога // Высшее образование. – 2006. – № 10. – С. 47-48.

УДК 378.14

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ ТЕХНІЧНОГО КОЛЕДЖУ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Чорнописький С. Є., здобувач

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

Сучасному випускнику коледжа сьогодні потрібно на високому рівні володіти професійними знаннями та навичками, комп'ютером чи інформаційними технологіями. Повноцінне життя не можемо собі уявити без комп'ютера. Він для студентів – наставник, інструмент творчості, який розвиває та заохочує до пошуків. Інтернет вирішує багато проблем. Викладачі технічного коледжу великого значення надають електронні освіти.

Дослідження проводяться з 29.11.2005 р. на базі Тернопільського технічного коледжу у формі анкет, тестів, дослідно-експериментальних робіт у чотири етапи. У дослідженні взяли участь групи, які навчаються на факультеті професійної підготовки. Усього залучено 200 студентів, яких порівню поділено на експериментальну та контрольну групи.

Аналіз результатів констатувального експерименту свідчить, що рівень знань і навичок студентів II курсу в основному є достатнім для формування початкового орієнтування у вирішенні професійно-педагогічних завдань.

Ключові слова: інформаційні технології, комп'ютер, інноваційний засіб, інформатика, професійне спрямування, Інтернет, електронні підручники, дослідження, експеримент, експериментальна та контрольна групи, діаграма, аналіз.

Чернопиский С. Е. РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПОДГОТОВКЕ СТУДЕНТОВ ФАКУЛЬТЕТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО КОЛЛЕДЖА К БУДУЩЕЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ / Тернопольский национальный технический университет им. В.Гнатюка, Украина.

Современному выпускнику коледжа сегодня нужно на высоком уровне владеть профессиональными знаниями и навыками, компьютером или информационными технологиями. Полноценную жизнь не можем себе представить без компьютера. Он для студентов – наставник, инструмент творчества, который развивает и поощряет к поискам. Интернет решает много проблем. Преподаватели технического коледжа большое значение придают электронному образованию.

Исследования проводятся из 29.11.2005 г. на базе Тернопольского технического коледжа в форме анкет, тестов, опытно-экспериментальных работ в четыре этапа. В исследовании приняли участие группы, которые учатся на факультете профессиональной подготовки. Всего привлечено 200 студентов, которых поровно разделили на экспериментальную и контрольную группы.

Анализ результатов констатирующего эксперимента говорит, что уровень знаний и навыков студентов II курса в основном является достаточным для формирования начального ориентирования в решении профессионально-педагогических заданий.